

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei o
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-oare publicare.

Sibiu, 5 Decembrie 1883.

Încă 10 zile, 10 zile tare scurte, după cum au obiceiul a fi zilele pe la sfârșitul lui Decembrie, și vom sta în fața municipiilor constituite pe un nou period de 6 ani. 10 zile încă, și vom scî în a cui mîna este pusă administrațiunea patriei.

Vehemența presei ungurești, vehemență, care nu lasă nimic de dorit, ne face să credem și mai departe în nestatornicia lucrurilor pe la noi. Am accentuat și accentuăm această nestatornicie, căci pe călea apucată în veci nu vom ajunge la frățietatea, pe care o pretinde identitatea de interese între noi românii, și elementul maghiar.

Dedați a auți în toată ziua, că noi românii — sau folosindu-ne de limbajul Țărilor maghiare — *valachii* — punem pedeci așa numitei înfrățiri, am înregistrat conduita presei ungurești, căci în ea se oglindează nisuița spre înfrățire a puternicilor zilei. Fideli ținutei noastre mai revenim încă odată asupra acestui obiect, ca să arătăm publicului cetitoriu deosebita dragoste, cu care sîntem întimpinați și care e să servească de basă la fitoarea înfrățire reclamată de identitatea intereselor.

Cu sânge rece, mare moderațiune și deplină obiectivitate vom arăta starea lucrului, tari în credința, că pe partea noastră este dreptatea, și că vehemența contrariilor nostri nu dovedește nici simț de dreptate, nici bunăvoință, de bunăcuviință nici nu mai vorbim, căci ea precum se vede, nu mai trebuie considerată în ziua de astăzi.

Cu ocaziunea alegerilor municipale în două comitate aproape curat românești, românii au dezvoltat mare activitate, voind ași pune funcționari din neamul lor. Basați pe legea electorală actuală, ei s'au pns pe lucru, începînd a se organiza.

Activitatea românilor în municipii a scos din sărite întreaga presă maghiară. Și pentru ce? Românii voiesc să pună ca funcționari oameni probați, cu caracter, cari îmbătrîniți la administrație au dat dovede, că vor servi binelui comun, promovînd numai și numai interesele patriei, interese comune tuturor locuitorilor fără osebite de naționalitate. Aceasta însă se consideră de lucru nepatriotic în ziua de astăzi. Patriotul modern n'are să promoveze interesele tuturor, ci el are să lucreze pentru idea de stat unguresc, a cărei concept numai este lucru necunoscut. Cine nu e de părere cu rassa domnitoare în privința conceptului ideii de stat unguresc, acela nu e patriot, el este ultraist, cu toate atributele date ultraiștilor.

Să ilustrăm lucrul cu exemple.

Țărilor guvernamental „Pester Lloyd” de Dumineca trecută se ocupă cu mișcarea restaurațiunii municipale din comitatul Caraș-Severin. În marea sa iubire de dreptate se năpăstuesce cu toată furia asupra românilor din acest comitat, și aceasta o face din îndemnul sincerei recunoașteri a identității de interese între noi și maghiari. Ca lucrul să fie desevîrșit, ne gratifică o sumă de epitete, cari după cum se vede, lipsind dintr'un articol de țară, acela n'ar mai fi modern. Sîntem mai ultraiști ca ultraiștii, și în frunte stă actualul vice comite Simonescu.

Să urmărim însă pe țărîrul „Pester Lloyd”.

„Între mișcările pentru restaurația municipiilor întemplantările din comitatul Caraș-Severin preocupă foarte tare atențiunea publică. Aici nu mai e vorba de alegerea cutărei sau cutărei capacități locale de amplotiat la comitat cu sau fără calificațiune, ci e vorba de luptă pentru sau contra ideii de stat unguresc, pentru sau contra unității naționale, și a păcii interne. Prin o nefericită serie de stângăcie și rea voință administrația de până acuma în acest comitat a fost dată pradă românilor ultraiști, și ei, sub conducerea vicecomitelui Simonescu, pre care fostul comite suprem în mod neobicit l'a prezentat de aderent al partidei liberale, s'au folosit de domnire în comitat în modul cel mai intensiv. Prin aceasta însă s'a demonstrat destul de drastic însemnătatea autonomiei municipale pentru interesele statului unguresc

și ale națiunii maghiare, și încât comitatul Caraș-Severin ne servește de exemplu admonitiv, s'ar pute da din partea statului premii bravilor bărbați, cari au condus atât de bărbătesc municipiul. Documentarea aceasta însă nu mai poate fi obiect de discuțiune; cine nu-și închide cu voia ochii, poate vedea destul de clar unde trebuie să ajungă Ungaria sub asemenea municipii ale autonomiei sale. Lucrul principal acuma e să salvăm, ceea ce se mai poate salva, și zace în voința *elementelor patriotice și amice statului* să se sfarme domnirea ultraiștilor în comitatul Caraș-Severin. Fiecare om, *căruia i zace la inimă cauza națională, trebuie să precumpănească imensele interese, cari sînt puse în joc aici, și să lucreze conform acelora. Certele personale subordonate nu pot fi normative acuma, trebuie să ia fie-care om poziție sub stindardul, care poartă insigniile ideii de stat unguresc, contra celor ce vrășmășesc asupra acestei idei.*

Credem că putem termina cu citatul, și că putem fi dispensați dela facerea comentariului. Constatăm însă trei lucruri.

1. Scopul administrațiunii nu e promptitudinea în lucru, onestitatea și caracterul firm, nu promovarea binelui comun, ci ideea de stat unguresc și interesele națiunii maghiare „*per fas et nefas.*”

2. Românii cei mai onești, cari promovează binele comun sînt ultraiști, neamici ai statului, și că trebuie sfărâmați.

3. Sînt provocați toți cei îndreptățiți, să lucreze din reputeri la promovarea nu a binelui comun, ci a noului concept „*ideia de stat unguresc,*” și că lucrarea are să se înceapă cu sfărîmarea persoanelor de talia domnului Simonescu et. comp.

Cînd constatăm acestea macesime ale țărîristice maghiare nici pe departe nu aducem pre guvern în combinație cu aceste macesime, căci știut este că țărîrele sînt chemate a ascunde bunele intențiuni ale guvernului, care de bun și ecuitabil ce este, ca părinte iubitoriu și de și ne omoară cu dragostea.

Revista politică.

Sibiu, în 5 Decembrie.

S'a stricat pacea; din prorocita pace anunțată de țărîrul Pester Lloyd înainte cu câteva zile s'a ales nimica. Dragostea arătată fraților sasi, desmerdarea, cu care i stringea Pester-Lloyd la pept, s'a prefăcut din nou în ură neîmpăcată. Drăguții de sasi de eri, ei cei loyali, cari se mișcau pe teren legal, astăzi trebuie să simță din nou greutatea mîinii țărîriului din Pesta.

Cetitorii noștri știu din cele espuse în țărîrul nostru la locul acesta, că prorocita împăcare a guvernului cu frații sasi a fost salutată cu mare căldură din partea noastră. Și noi în simplitatea noastră de țărîriști de provincie o am considerat de bun augur pentru împăcarea guvernului cu toate naționalitățile din patrie.

Tot odată ne-am permis a reflecta și la ura nemărginită a țărîriului „Pester Lloyd” față cu limba română.

Parola de atunci era; „Ne împăcăm cu sasi și vai vouă românilor.”

De atunci s'a schimbat roata norocului. Țărîrul „Pester Lloyd” de eri într'un articol de fond revine asupra cestiunii împăcării cu sasi. Dechiară cererile lor de esorbitante, și le pune în vedere împăcarea guvernului cu românii, împăcare de care au să tremure sasi. Salutăm din inimă și această nouă voință de împăcare, o salutăm ca augur pentru împăcarea nu numai cu noi, ci și cu celelalte naționalități din patrie.

Principele de coroană al Germaniei a sosit eri înainte de amești la Roma. După cum ne spune țărîrele, primirea lui va fi foarte strălucită. La Genova l'a întimpinat ambasadorul Germaniei dela curtea regală din Roma Keudel, ceremonialul curței Gianotti, adiutantul regelui Cavana și Cesati.

Visita principelui la Papa încă nu este însemnată în mod oficial, ceea ce se va face la timpul

său — după cum ne spune țărîrul „Nordd. Allg. Zeitung.”

În timpul din urmă se mai vorbește de trecerea principelui de coroană al Germaniei și prin Viena, ceea ce face pre țărîrul „Neue freie Presse” să observe că în acest cas el abia va pute sta în Viena câteva oare, fiindcă pre 23 a lunii curente are să fie deja în Berlin.

Parlamentul Spaniei s'a deschis eri prin o cuvîntare de tron, în care se accentuează bunele relațiuni dintre Spania și celelalte puteri europene, dintre cari nici Prea Sînția Sa Leo al XIII nu poate lipsi.

Alaltă eri s'a înmormîntat în Bucuresci rămășițele pămîntesci ale regretatului Boerescu. Amînunte vom aduce în Nrul viitoriu. Parlamentul a votat guvernului 10,000 franci ca spese de înmormîntare.

În Paris a murit istoricul renumit Henri Martin. Camera a votat guvernului 10,000 franci pentru înmormîntarea lui pe spesele statului.

Ca spese ale expediției în Ton-King guvernul propune camerei, 20 milioane franci. După scirile mai noue, se crede că lucrurile se vor complana în mod pacinic.

Cuvîntarea

domnului avocat Dr. Ioan de Preda la mormîntul
avocatului Dr. Ioan Borcia.

Stimatelor Doamne! Stimaților Domni!

Permiteți-mi, rogu-vă, ca la mormîntul scumpului meu amic și colegă, în puține cuvinte să-i aduc în numele meu, al colegilor săi din consistoriu, al bisericeii și națiunii noastre omagiul acela, care la popoarele culte se datorește, unei ființe atât de nobile, cum a fost a defunctului.

Dr. Ioan Borcia a încetat din viața! Scirea aceasta tristă a cupleșit inimile tuturor acelora, cari au cunoscut nobilul său suflet — caracterul său firm — iubirea sa de națiune și de maica noastră biserică. — Și cu tot dreptul:

Dr. Ioan Borcia a eșit, putem dice — din popor. Sirguința sa, și rivna sa de a cultiva talentul primit din mîinile creatorului, l'a adus acolo, încât a dobîndit supremul grad de calificațiune în jurisprudență, — încât a devenit putem dice, membrul cel mai calificat, cel mai zelos și cel mai credincios al bisericeii și națiunii sale!

Dr. Ioan Borcia a fost de două decenii fiscalul, defensorul și jurisconsultul consistoriului nostru arhidiecezan. Unul dintre cei mai activi mai zeloși, și mai calificați membri ai sinodului nostru arhidiecezan și ai congresului nostru național. Și deși pre atunci nu a fost în etatea de a pute conlucra la crearea constituțiunii noastre bisericești, totuși practisarea acesteia, precum și multe norme și instituțiuni noue pre terenul dezvoltării noastre bisericești vin a se adserie ingeniului defunctului! —

El a luptat cu asemenea zel, cu asemenea prudență și pietate, dela începutul carierei sale publice, pentru drepturile naționale și și-a căștigat și pre terenul acesta o poziție onorifică, de care nu se pot bucura mulți dintre contemporanii săi. —

Renumele său ca avocat și jurisprudent a trecut preste granițele patriei și ale națiunii sale; iar caracterul său firm și nepătat, i-a căștigat stima și amicitia colegilor, — stima și încrederea întregului public, fără deosebire de religione și naționalitate!

Dr. Ioan Borcia, a căruia iubită figură dispăre cu această tristă ocaziune în sfera umbrelor, a fost tot atât de just și iubitor tată de familie, cât a fost de credincios și iubitor pentru biserică și națiunea sa. Tot atât de erudit iurist, cât a fost bun și adevărat naționalist și patriot. —

Viața lui n'a fost decît un șir de nefermuri iubire și îngrijire pentru familia sa și amicii săi; pentru biserică, națiunea și patria sa, un șir de neconținute lupte pentru binele familiei, al bisericeii, națiunii și patriei sale, care lupte le a continuat chiar și atunci, cînd puterile sale fizice deja erau sdruncinate, deja erau consumate prin neconținutele încordări ale puterilor spirituale, care nu l'au părăsit până în ultimul său minut.

Mare este, stimaților ascultători, pierderea ce provine din trecerea stimatului meu amic și colegă, Dr. Ioan Borcia, la cele eterne!

Perdere aceasta însă nu este numai a familiei, a căreia iubitor și credincios cap a fost; ci pierderea aceasta e generală. E a bisericii, — a națiunii și a patriei, — pre care toate deopotrivă le a iubit și căroră până la sfârșitul său le-a fost întru asemenea devotat!

De aceea și simțim cu toții același doliu, care apasă pe însăși mult cercata sa familie și de aceea ne va fi și nouă totdeauna scumpă memoria dînsului!

Fie-i deci țărîna ușoară și memoria eternă.

Proiectul pentru căsătoria între creștini și evrei și presa străină.

Respingerea proiectului pentru căsătoria dintre creștini și evrei din partea casei magnaților a produs mare sfără în presa maghiaro-jidană. Scim deja că între diarele teribile cel mai teribil este „Pester-Lloyd“ care strigă în gura mare; „*Delendam esse*“. Cu alte cuvinte. Casa magnaților a îndrăsnit a se opune acestui obiect, deci ca ea să nu se mai poată opune, trebuie ștearsă de pe fața pământului.

Respingerea acestui proiect însă a dat materie de scris și diaristice streine, care tractează lucrul cu obiectivitate și moderațiune, și în conclusiile ei în opoziție cu „*Delendam esse*“, ajunge la rezultatul „*Conservandam esse*“.

Spre a caracteriza situația reproducem articolul din diariul „Imparțialul“ Nr. 426. Observăm, că diariul „Imparțialul“ este unul dintre cele mai acreditate între diarele serioase din România, și de multe ori se ocupă cu lucrurile dela noi într'un mod demn, propriu oamenilor cu cap și inimă.

Etă ce scrie acest diariu:

„Un desastru pentru d. Tisza, primul ministru al Ungariei! Lucrul se pare atât de straniu, în cât mai nici nu'i vine cui-va a crede. Lumea s'a obicinuit a vedea pe șeful cabinetului din Ungaria pururea triumfător. Au fost multe cestiuni de o importanță capitală la ordinea țilei în timpul domniei d-lui Tisza; a fost reînnoirea pactului dintre Austria și Ungaria, cestiunea Bosniei și Erțegovinei, cestiunea croată etc. și cu toate acestea dl Tisza a știut să iasă din toate luptele învingător, a știut sa zădărnicească toate planurile opoziției și să își asigure o majoritate constantă, prea supusă și prea plecată regimului actual. Sînt aproape de cece ani de țile, de când dl Tisza stă în fruntea afacerilor, fără ca până acum să se fi găsit vre-un muritor, care să facă a i se clătina înaltul pedestal pe care este pus.

Acum însă a pățit'o și d. Tisza. Camera magnaților cu o majoritate de 6 voturi a respins proiectul de lege privitor la căsătoria mixtă dintre Ovrei și Creștini, prin care primul ministru ungar spera a se pute încununa cu laurii liberalismului. Prin menționatul proiect de lege, votat de Camera deputaților cu o imponentă majoritate, se intenționa introducerea căsătoriei civile, dar aceasta nu în conformitate cu principiile, care domnesc aproape în toate Statele europene, ci pe niște baze cât se poate de înguste, din motive egoiste. Proiectul nu avea în vedere înființarea unei legi obligatoare pentru toți; el se mărginea numai la căsătoria dintre Creștini și Ovrei. Scopul acestei legi, după cum au declarat partea cea mai mare dintre oratorii guvernamentali și chiar miniștri, era de a asimila elementul ovreesc cu cel maghiar sau cu alte cuvinte maghiarizarea. Conducătorii politici ai Ungariei credeau că în chipul acesta vor sparge zidul chinezesc, desparte pe Ovrei de Maghiari și în scurt timp vor pute numera cu un milion și jumătate mai mulți Maghiari, nu numai pe hârtie, ci în realitate.

„Dar ce nu gândește omul, dă Domnul. Proiectul d-lor Tisza-Pauler, după o infocată discuțiune de două zile, a fost respins cu toate stăruințele și promisiunile guvernului. Întreregul episcopat catolic s'a ridicat ca un singur om contra acestui proiect și prin energia sa a isbutit să scoată din amorțea pe moleșii magnați ai Ungariei, cari de câtă-va vreme, prin indiferențismul lor, degradaseră Camera magnaților la rolul unui simplu biuro de înregistrare.

„Ce'i drept motivele, de care a fost condusă majoritatea Camerei magnaților sînt motive reacționare, care nu pot intra în vederile unui om iubitor de progres. Episcopii catolici împreună cu toată ceata aderenților aristocrații n'au combătut proiectul pentru scopul șovinist, ce urmărea. Ei au avut în vedere conservarea dominațiunii bisericești în familie.

„Ori-care ar fi fost însă motivele respingerei, faptul este că proiectul privitor la căsătoria civilă între ovrei și creștini, pentru care d. Tisza în conferința clubului guvernamental făcuse cestiune de cabinet, a fost respins și că ministrul Tisza a suferit o înfrângere, la care nu se aștepta.

„Un asemenea vot într'un stat organizat și guvernat în mod constituțional ar fi avut de urmare retragerea cabinetului. D. Tisza însă este departe de a se da legat.

„După cum ne spun diarele maghiare primul ministru al Ungariei, imediat după ce a suferit eșecul în Camera magnaților, a prezentat din nou proiectul camerei deputaților. Cât pentru episcopii și aristocrații recalcitranti, cari au

cutezat să turbure apele guvernului, d. Tisza le pune în perspectivă reformarea Camerei lorzilor maghiari. Este om teribil d. Tisza la mânia! El este om energie și sfărămă tot ce iese în drumul său, precum se lăuda odinioară cu sfarimarea naționalităților. De astă-dată uită însă că dacă până acum a isbutit în toate acțiunile lui politice și că dacă s'a putut menține la guvern atât de mult, sprijinul cel mai puternic l'a găsit tot-d'a-una la episcopatul catolic și la aristocrația maghiară. Dar acum avînd în fața sa ca adversar politic pe clerul catolic și cea mai mare parte din aristocrația mai putea-va oare compta că în urma unor noi alegeri va isbuti să grupeze împregiurul său o nouă ceată de mameluci care să meargă cu ochii închiși după d. Tisza. Ne indoim

„În tot cazul desastrul d-lui Tisza din camera magnaților este o mare însemnătate politică. El poate fi privit ca cea mai puternică lovitură dată ministerului Tisze și ca începutul unui șir de lupte infocate la care avem să asistăm în viitorul cel mai apropiat, dacă cum-va d. Tisza nu'i va muta gîndul, lăsînd să se îngroape în arhivele Camerei iubitul său proiect.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Din ținutul Tîrnăvei mici în 27 Noemvre 1883.

„Nu face rele și nu te va prinde pre tine rîul.“
Sirach VII.

Mulțimea ordinațiunilor privitoare la scoalele populare emanate din partea autorităților scolare — la toate popoarele din patrie — atât cu referire la instrucțiune, cât și la agiustarea lor, controla severă ce se impune Inspectoratelor scol. concernente, nisuița adevărată — și de multe ori prefăcută — a organelor sub-alterne de a pune în presă cele prescrie; pe cei ce se ocupă în teorie și superficial numai cu afacerile scolare, prea ușor i poate seduce a crede, că ne aflăm într'o stare de progres îmbucurătoare și că înaintăm cu pași giganti spre cultură — din care nu preste mult timp vom fi în stare după dorința optimiștilor conlocuitori maghiari a face chiar și un esport — spre orient! Cu totul altfel este însă judecata celor, ce se lovesc în toate țilele de cruda realitate. Sînt și rămân toate acelea ordinațiuni litere moarte în cele mai multe părți, fiind că le lipsește germinalele dătător de viață. Lucrarea armonică a factorilor, ce sînt chemați a lucra după un plan bine precugetat pentru propagarea și lățirea culturii poporului este subminată de o ipocrisie, rea-voință și de o ură neîmpacabilă ce o manifestează unele organe ale statului față de naționalități și în special cătră români. Avem destule dovezi și exemple căci nu numai că nu sîntem spriginiți într'u a pute corespunde legilor scolare, dar din contră cu ochi de Argus sîntem pîndiți spre a afla ocașiune ca să ne împedece în trebile noastre scolare — cu scop tendențios. Sîntem mai și paralizați și reduși la capitulațiune față de puternicele machinațiuni ale antagoniștilor noștri de pe aici numai cât — se vede — că puterile lor financiare nu le permite a face o tabulă rasă din toate scoalele noastre confesionale. Dacă ar avé bunavoință Apostolii culturii maghiare, pe cum 'și aragă față de noi români, atunci ar afla destul teren de activitate și numai la poporul maghiar și în deosebi pe la noi la poporul secuesc, carele înoată și orbecă și mai mult decât noi în întunec și miserie și este avisat a cutriera satele noastre căutându-și subsistența, și parte mare emigrează ca în Canaan în defaimata România.

Acelora nu sînt în stare ale ajuta — precum nu s'a putut ajuta și fericii nici importații Ciangăi — ear nouă se silesc a ne face amară și cu neputință desvoltarea în mod legal a instituțiunilor noastre scolare amestecându-se pe nedreptul și nechemați ori unde și pot arunca arcanele sugrumătoare.

Spre a nu mi se dice, că vorbesc în vînt, cu permisiunea On. Redacțiunii voiu înregistra un cas concret din comuna Laslêul român, carele va confirma cole menționate.

Aceasta comună aflându-se în o stare puțin favorabilă materială — de abia în anal acesta și-a putut ridica o scoală corespunzătoare, — nu și-a putut sistemisa un salariu corespunzător pentru învățătoriu, din cauza uneltirilor unor conlocuitori, cari ne avînd copii datori a frecenta scoala nu s'au putut indupleca a contribui și dînsii la ameliorarea salariului, la ceea ce a contribuit și unul dintre aspiranții indigeni la acest post, carele s'a interesat mai mult a câștiga simpatia poporului decât de completarea cunoscințelor lui pedagogice, pe basa căroră să-și poată câștiga un atestat de calificățiune.

Admoniărilor parochului local, precum și a P. Prot. I. Almășan de a escrie concurs din partea antistelui com. și a consoților lui — cari încă sînt

membrii ai comitetului parochial — cari prevedeau în cas de a concura vre unul cu pregătirea recerută, nereșirea cu clientul lor, s'au făcut serioasă opozițiune, stînd morțiș pe lângă părerea lor, că cu escrierea concursului se fac spese zădarnice, cari se pot folosi mai bine la alte neajunse ale scoalei. În urma acestei împrejurări P. Protopresbiter spre a nu fi impededată instrucțiunea tinerimei pe basa unei îndrumări a prea Ven. Consistoriu a denumit de învățătoriu provisoriu pre cel mai calificat dintre aspiranții la acest post. Aducându se aceasta la cunoscință poporenilor în biserică pe lângă o convocare din partea parochului de ași trămite părinții copii la scoală, spre a nu fi espuși rigoarei legii scolare, antistele com. socotindu-se în drept a dispune și în trebile scoalei, îndemnat de cine scie cine, după eșirea din biserică a adunat poporul la casa dînsului sub pretest că voesc a tocmi păstori la vite, și aci în absența parochului și a altor poporeni ce țin la ordine — au ales prin votisare (!) de învățătoriu pe clicașul lor T. Vintilă.

Spre a nu fi prevenit din partea parochului în ziua următoare des de dimineață s'a dus la Epitropul antistele com. cu unii dintre consoți lui și în „numele poporului“ a pretins a i se da cheia dela scoală. Acesta spunendu-le că are înviațiune din partea parochului de a immanua cheia scoalei învățătorului denumit I. Rogozan nu a voit a li-o preda, dar acești învăpăiați organizatori de scoală înferbentați de spiritul alcoolului au luat cheia dela locul ei și în triumf ducînd pre învățătoriu lor l'au introdus în scoală. Înțelegînd parochul de acest scandal s'a dus la antistele com. și a încercat cu cuvinte modeste a capacita atât pe octroatul învățătoriu cât și pe ceialalți conturbători ai ordinei publice despre nelegalitatea ce o comit, făcîndui atenți la urmările funeste, ce pot resulta atât pentru dînsul, cât și pentru întreaga comună și i-a invitat ași căuta pe calea legală întărirea protegiatului lor din partea prea Ven. Consistoriu — dar toate au fost zadarnice.

Spre a evita un conflict între poporeni, a căruia consecințe nu s'ar fi putut prevedea... am fost siliți a ceda forței brutale, și durere până în timpul presente sîntem cu scoala tot în stare excepțională adevărată cu un învățătoriu denumit — în disponibilitate și cu un învățătoriu octroat — în funcțiune. Copii a căror părinți sînt amicii învățătorului octroat și trămit copii la scoală, ceialalți părinți așteaptă să vadă restabilită ordinațiunea Păr. Protopresbiter.

Oficiul parochial a relatat indată aceasta anomală atât oficiului ppsc precum și oficiului pretorial rogându-se acest din urmă ca pe antistele com, I. F. pentru nelegalitatea comisă să-l pună în cercetare disciplinară și al sili ași pădi cercul activității sale.

Neprimind în decursul a lor 8 țile nici un rezultat parochul spre a vedea restituită ordinea în scoală și a ținut de datorință a se prezenta în persoană la pretură spre a întreveni aceasta cu autoritatea, de care dispune spre a oprî pre inv. T. V. dela funcționarea nelegală. „*Nunc venimus ad fortissimum!*“ Pe dl pretore neaflîndu l la cancelarie a fost silit împreună cu Dl. Protopop I. Almășan al căuta, pe unde numai a presupus că-l vor pute afla. Rugat fiind D. pretore I. Drzso a face posibil cererea unei deslușiri în cauza arbitriului comis de primariul din Laslêul rom. în cauza scolară, am fost îndrumați al aștepta la cancelărie. Am așteptat! până când Dl. Protopresbiter, fiindcă innoptase a trebuit să abdică de plăcerea de a fi primit în o audiență de noapte. Vîdînd ca așteptarea ne este pusă la probă... subscrisul a răbdat până în sfârșit. Sosind de abea D. pretore la cancelarie și a dat verdictul în cestiunea espusă, carele a culminat cam în următoarele: „Birêul Dvoastră nu a făcut nici o abatere ce a făcut a făcut în urma voinței poporului, T. Vintilă este recunoscut ca învățător în Laslêul român de cătră Ministeriu fiind că lui i-a venit să plătească suma de 50 fl. la fundațiunea pensio-nărei învățătorilor, dînsul a cercetat cursul sup. la Cristur și că dacă poporul nu are drept de a mi alege învățători necalificați, atunci nici Protopopul și nici consistoriu nu are drept de a denumi învățătoriu provisoriu necalificat; prin urmare T. V. nu se poate oprî în funcțiunea lui ca învățătoriu.

S'a tras atențiunea dlui pretore la împregiurarea, că: T. Vintilă nu a ocupat postul de învățătoriu în Laslêul rom. de trei ani de țile și că numai din eroare inspectoratul scol. reg. a putut să l recunoască de atare și că pe nedreptul a fost însinuat în cei trei ani trecuți la cursul supl. din Cristur ca învățător în Laslêul rom, și că nici una din aserțiunile Dlui pretore nu l îndreptățește pe T. V. a se octroa pe sine — cu ajutorul unor violenți —

de învățătorii la o școală confesională fără aprobarea autorității școlare competente; — pe când denumirea lui I. R. este basată pe §. 133 din legea școlară. Toate acestea informațiuni cuprinse de altminterea și în relațiunea oficiului parohial nu l-au putut îndemna pe dl pretore a ne scăpa școala de sub despotismul primarului, carele sub patronatul dânsului compromite organele noastre școlare și bisericesci cu denunțiațiuni mârșave.

Nu mai puțin greșită și nebasată a fost pretențiunea dlui pretore, ca să i se aștearnă actul de denumire a lui I. R. spre al prezenta Inspectorului școl. regiu., ca acela să dispună în mod decisiv, că cine are de a ocupa postul de învățătorii în comuna noastră, nepermițând autonomia bisericeii noastre o atare ingerință.

Inviațiunea dată de P. Protopresbiter resp. Inspectoratul școl. confes. districtuale a nu se demite oficiul parohial în nici una relațiune oficioasă cu octroatul și nelegalul învățătorii public în comună s'a observat.

Nu voiu a spăla pe arapul T. Vintilă carele în mare parte este înscenatorul acestor divergențe în comuna noastră ca să nu fie sedus nescine a crede, că dânsul este victima unor persecutări precum se gherează a fi la cei ce nu-l cunosc mai deaproape îmi permit a constata: că dânsul de și a funcționat de mulți ani ca învățător, când într'o comună, când într'alta, necercetând nici cel puțin o clasă elementară nu are nici o pregătire teoretică, iar ca autodidact nu și a dat silința ași căsca nici cunoscințele cele mai primitive necesare unui învățătorii și stând astfel în rându mediocrităților arogante este cu atât mai periculos atât în viața socială, cât pe terenul învățământului și 'n defavorul unui corp didactic, din cari motive nici că a putut eluipa o subsistență onorifică.

Din cele premise este evident că din partea oficiului nostru politic nu suntem spriginți într'u a pute corespunde legilor școlare existente. Fățărnicia, rea voință și ura contra autorităților noastre școlare — se manifestează la toată ocaziunea versându și veninul cangrenos în toate direcțiunile fără a se cugeta la urmări. Putem cu adevărat dice, că luptăm o luptă de existență, resbunarea însăși a faptelor însă nu va întârzi, căci scris este: „Dreptatea înalță neamurile, ear păcatele împuținează seminiile.“

N. Aron,
paroch gr. or.

Sosirea rămășițelor dlui V. Boerescu.

Cetim în „Telegraphul“ din 5 Decemvre:

A seară la 7 oare și 50 m., după cum anunțasem, trenul dela Verciorova aduse în Capitală rămășițele mortuare ale defunctului Vasile Boerescu.

Această scire fiind cunoscută de întreaga Capitală, stradele pe unde acest trist convoiu trebuia să treacă precum și curtea și peronul gărei Tergoviștea erau indesate de lume.

Raportorul nostru ajungând la gară tocmai în momentul, când trenul intra, abia putu să pătrundă pe peron, unde un numeros public, din toate stratele societății, aștepta să primească rămășițele acelu bărbat ale cărui talente și elocință până eri erau admirate la tribuna parlamentară și de pe catredă.

O companie din regimentul al treilea de linie cu muzica era înșirată pe peron.

Un mic serviciu religios se oficiă de S. S. episcopul de Argeș, încungiurat de un arhieru și mai mulți preoți.

Corpul decedatului a fost dat jos din vagon și aședat pe carul funebru de mai mulți reprezentanți ai baroului capitalei.

Pe peronul gărei, pe lângă diferite delegațiuni, se mai aflau dñii președinți ai camerei și senatului, câți va ministrii străini, dl Calenderu, dl general Davila, dl Radu Mihai, prefectul poliției capitalei, comisiunea însărcinată cu organizarea acestei funebre ceremonii, mai mulți profesori, un însemnat număr de advocați și foarte mulți studenți dela universitate.

D na V. Boerescu, d. C. Boerescu precum și toată familia decedatului se aflau asemenea pe peronul gărei.

D na Boerescu, în mare doliu, se afla la brațul dlui D. Gr. Ghica, președintele senatului

O scenă din cele mai mișcătoare fu aceea, când corpul decedatului fu dat jos din vagon.

Tristeța se vedea desemnată pe figura tuturor, pentru pierderea acelu bărbat, care prin talentele și capacitățile sale, precum și prin vigoarea vârstei sale putea se mai aduca reale servicii țerei.

Cortegiul se puse în mișcare în ordinea următoare:

Un pluton de gendarmi călări.

D. Trăsnea, inspector polițienesc în trăsură.

Câți va preoți pe jos și în trăsură.

Apoi carul funebru.

Imediat după dânsul venea d. C. Boerescu și dl colonel Năucescu, unchiul d-nei V. Boerescu, încungiurați de o mulțime de amici intimi și cunoscuți, apoi urma un foarte numeros public, muzica cu trupa de onoare și trăsurile familiei. Cortegiul se închidea printr'un alt pluton de gendarmi călări.

Cortegiul străbătu calea Griviței, calea Victoriei, bulevardul universității, strada Colții și se opri la biserica sf. George, unde corpul fu depus.

Pe lada de plumb îmbrăcată în negru, care conținea cosciugul, precum și pe carul funebru se observau o mulțime de coroane depuse pe la diferitele stațiuni de pe calea ferată; între acestea am observat câte va cu colorile naționale austro-ungare. Una din aceste coroane, care atrăgea mai mult atențiunea era aceea a tribunalului de Argeș.

Pe tot cursul, pe unde a trecut convoiul atât pe trotoare, cât și pe la ferestre lumea era îndesată.

Această procesiune lugubră era foarte impresionantă. O tăcere mormentală domnia pretutindeni pe unde ea a trecut.

Programul

Ceremoniei funebre pentru înmormântarea răposatului „Vasilie Boerescu“

I.

Joi la 1 Decembre oare 7 și 50 minute seara la sosirea corpului în gara Tergoviștei diferitele delegațiuni și profesorii universitari vor saluta pe peron rămășițele mortuare. Un detașament de soldați cu drapel și muzică vor face onorurile militare.

II.

Corpul va fi apoi condus într'un car funebru, în procesiune cu torțe la biserica sf. George Nou, unde va fi aședat sub o capelă ardentă.

III.

Aci va sta expus în zilele de Vineri și Sâmbătă sub garda de onoare, în care timp se vor depune coroanele.

IV.

Duminecă la ora 12 din zi va începe serviciul funebru după care vor urma discursurile d-lor: C. Esarcu, N. Ionescu și Ar. Pascal.

V.

Cortegiul va porni în ordinea următoare:

1. Un pluton de jandarmi călări.
2. Școalele publice de băeți primare, secundare și speciale.
3. Corul ceremonial.
4. Muzica militară.
5. Înaltul cler.
6. Decorațiunile purtate pe 12 perne.
7. Carul cu coroane.
8. Carul funebru.
9. Familia.
10. Diferitele delegațiuni, corpul profesorilor, al advocaților, Presa și studenții universitari.
11. A doua muzică militară.
12. Trăsura familiei.
13. Trăsura regala.
14. Armata cu onorurile militare de „Mare cruce“ sau general de divisiune.
15. Trăsurile particulare.

VI.

Coroanele carului funebru vor fi ținute de delegații Corpurilor legiuitoare; de primul-președinte al Inaltei Curți de Casațiune; de rectorele Universității din Bucuresci sau de unul din decanii Facultăților; de delegații: Universității din Iași, Atheneului român, Societății Dacia-România, și corpului de Advocați. Persoanele, ce țin cordoanele vor fi asistate de 4 căpitani.

VII.

Cortegiul funebru, plecând dela biserica sf. George Nou, străbate strada Colței, Bulevardul Universității, strada Academiei, calea Victoriei (începând dela Palat), strada Măgureanu, cheul Dâmboviței, calea Rahovei, Doamna Bălășa, strada 11 Iunie până la cimitirul Șerban-Vodă (Belu).

VIII.

În tot mersul său cortegiul funebru va fi îngrădit pe dreapta și pe stânga dela prima muzică (Nr. 5) și până în capul coloanei armate (Nr. 14), prin două șiruri de soldați.

IX.

Discursuri se vor mai rosti și înaintea Palatului Universității, precum și la Cimitir.

Comitetul organizator.

Varietăți.

* Ministrul de agricultură, industrie și comerț prin ordinațiunea din 18 Novembre, a. c. Nr. 50989

a sistat pentru Sibiu rapoartele institutului meteorologic din Bulapesta din 15 Novembre până în 15 Februaru, de oare ce sub timpul de eamnă populațiunea agricolă n'are lipsă de ele.

* (A treia întrunire literară) dice „Gaz. Trans.“ s'a ținut Joi în 1 Decemvre. Dl director Stefan Iosif a dezvoltat tema sa pedagogică cam astfel: A arătat că ori ce plantă, ori-ce animal pentru a progresa mai repede trebuie să se cultiveze. Astfelu prin cultivare am ajuns astăzi de posedem sumedenie de plante, cari ne îndeplinesc fel de fel de trebuințe, astfel am ajuns, de posedem fel de fel de animale, cari ne ajută și ne înlesnesc vieața. Dacă plantele și animalele trebuiesc îngrijite sau așa dicend crescute, continuă conferențiarul, ce vom dice oare despre om? A spus apoi, că omul constă din trup și din suflet și că prin urmare pentru a cresce pe om, prima cerință a crescătorului, este de a cunoasce cât se poate de bine constituția a corpului, organele lui, funcțiunea lor și apoi tot asemenea a cunoasce însușirile sufletului omenesc. „Prin urmare“ continuă conferențiarul „ori-ce crescător și cu deosebire crescătoare trebuie să cunoască din toate punctele de vedere constituția corporală și funcțiunile sufletului omenesc.“ A recomandat multe scrieri nemțesci, ear în limba română „Macrobioica“ lui P. Vasici, precum și diferite scrieri de prin jurnalenele noastre. „Scrierile pedagogice“ și Psihologia I. Popescu etc. etc. A făcut mai departe o excursiune în Psihologie, a arătat cum se nasc impresiunile, reprezentațiunile, ideile și noțiunile, năsuințele și voințele. După această excursiune a purces la temă și a arătat în trăsuri generale (promițând că va mai reveni) cele mai însemnate momente din crescerea corporală a copiilor în privința nutririi, a curățeniei, a sănătății și mai pe urmă despre crescerea spirituală. A amintit, că vorba sau graiul este primul pas spre dezvoltarea spirituală și că prin urmare copii să fie deprinși a pronunța corect și frumos, a arătat mai departe, că exemplele sunt un bun mijloc pentru crescere; părinții să premeargă cu exemple bune și să caute să deprindă pe băeții a fi ascultători, a înțelege de cuvânt, căci cum se deprinde cineva de mic așa va face și când va fi mare. Cu deosebire a accentuat, că relațiile familiare trebuie să fie cât se poate de corespunzătoare și crescerea morală religioasă să fie mai presus de toate. Dl. profesor I. C. Panțiu a vorbit despre poesia lirică. A spus, că acest ram de poezie e primă simțemintele de durere, de bucurie, de ură, de furie cu un cuvânt simțemintele de amor și de antipatie. A făcut deosebire evidentă între știință și între poezie, spunând că cea dintăiu trebuie să fie adevărată, ear cea din urmă frumoasă. „În vieața de toate zilele găsim destule exemple“ continuă conferențiarul „ați veți pe unul lucrând la câmp în sudoarea feții sale spre a 'și agonisi cele de lipsă; mâne 'l veți tot pe același sărind și chiuind la auțul unei muzici; ici veți pe unul plângând pe o cruce, dincolo pe altul resucindu'și mustația și uitându-se galeș la o fată. „Dacă acuma“ continuă mai departe, acela care lucră în câmp se pricepe într'u a scrie, și dacă se va apuca și va scrie cum se lucră pământul, cum se seceră bucatele și așa mai departe el va scrie știința, ear dacă un poet va descrie simțemintele sale, față de natură, sau impresiunile sale, când vede pe unul la secerat, atunci el va scrie o poezie. Tot asemenea, carele plânge pe un mormânt sau acela care arde de dor, dacă va fi în stare să exprime frumos aceea ce simte, atunci va scrie o poezie (lirică) Modul cum se scrie știința adecă stilul se numesce proaic sau prosa, și modul sau stilul cum se scrie poezia se numesce poetic (nu trebuie să fie în ritm și cu rimă). Pentru a nu greși, când ne ocupăm cu știința găsim regulile drepte cugetări în Logică, ear pentru a nu greși, când ne ocupăm cu poezia, (sau ca scriitori sau ca cetitori) aflăm regulile frumosului în Estetică.“ A făcut un istoric al poeziei lirice și a spus că, noi Românii cu deosebire pe acest teren posedem o mulțime de poeți — a cetit câte va esem ple din Alecsandri, Nicolean, Lăpădat, Matilda Cupler și Veronica Micle. — În fine dl profesor A. Bârseanu a delectat publicul prin artistica cetire a copiei de pe natură „Eroul fără voie“ de Iacob Negruzzi.“ — Ședința a durat dela 7 până la 8 3/4 — Într'unirea viitoare Joi în 8 Decemvre.

* Diariu românesc în Budapesta. Ca întregire la scirea publicată de noi în Nr. trecut cu privire la proiectatul diariu român în Budapesta, primim de acolo următoarele amănunte: Un diar nou românesc va apăre dela anul nou în Budapesta, unde mai nainte precum scim erau câte 4—5 diurnale, cari însă toate din cauza indiferențismului și poate pentru că erau întreprinderi mici particulare, și sistară activitatea. Noul diariu va avè o ținută modernă, va cere aplicarea consciențioasă a legilor, schimbarea legilor apăsă-

toare, va cerea o bună înțelegere între elementul român și cel maghiar. Prelații bisericii române, fruntașii români de prin toate comitatele au subscris până acum vre o 30 de acțiuni, în cât ziarul poate se apăra de trei ori pe săptămână. Îndată ce vor fi subscrise 60 de acțiuni (à 100 fl.) ziarul va apărea în toată ziua.

* Două cărți de Carmen Sylva vor apărea în decursul acestei erne, pentru a orna bibliotecile alese. Conținutul gingaș al acestor două volume ne va face să ertăm turmei scriitorilor, cari consum atâta hârtie în acest sezon, când se scrie mult; unul din volume poartă titlul „*Meine Ruh!*” și este publicat la Berlin de către casa Al. Duncker. Frontispiciul vinetei reprezintă o alee de arbori, care ne amintesc parcul regal, unde regina Elisabeta, lăsând coroana sa regală acasă se transformă în Carmen Sylva, care se odihnește încunjurată de natură, această eternă republicană, în fața cărei numai acela e rege, numai aceea e regina, care se înalță prin cugetare asupra miseriei lumii.

* Tribunalul din Sibiu a denumit pre domnul Petru Drăgits, candidat de avocat în Sibiu de dragoman oficial permanent la acest tribunal pentru limba ungurească, germană și cea română.

* Aflăm cu bucurie că, marele nostru poet V. Alecsandri scrie o piesă nouă. Aceasta e o dramă în 5 acte, intitulată „Năvălirea Jidanilor” și va fi gata pentru eara anului viitor. Subiectul ei, după cum se vede, este de o importanță capitală pentru viitorul României.

* (Societate istorică română) dl Esarc a făcut în o ședință a conferențiarilor dela Ateneu Român din București o propunere pentru înființarea unei societăți istorice românești. Aceasta s'ar numi „Societate pentru istoria patriei” și ar avea ramificațiuni în toată țeara cu scopul de a aduna documente istorice, și de a încuraja cercetările istorice prin toate arhivele și bibliotecile Europei. Dorim din tot sufletul să se înființeze o astfel de societate cât de curând, de care ar fi bine să se facă și la

noi dincoaci de Cărpăți, căci este dureros a vedea cum ni se perd documentele istorice din cauză că nu se îngrijesc nime de ele.

* (Teatrul Național) din București, de când a deschis stagiunea cu drama premiată a dlui Roșca, n'a mai ropresintat altă piesă originală nouă de și are mai multe admise. Acuma aflăm, că în sfârșit s'a decis a se pune în repetiție comedia antică „Fântâna Brandusiei” de dl V. Alecsandri. Dar nici această piesă nu se va putea juca mai de grabă, decât la 15 Februarie, căci „artiștii n'au timp” să studieze. Acest „nau timp” când e vorba de o piesă originală și încă scrisă de dl Alecsandri, e caracteristic pentru conducerea aceluși teatru. Trist, foarte trist!

* (Un vapor de hârtie) comunică pe lacul Ontario în America de nord. Luntrea are o lungime de 35 și o lățime de 5 urme cu incheperi pentru 10 persoane și e adjustat din hârtie celuloasă. Vaporul este mânat de 2 șurube mișcate de o mașină cari îi dau o iuțeală foarte mare; laturile de hârtie cari înnoată în și pe apă sunt înțepenite de coastele de fer a năii. Bordul este poleiat și foarte ușor de curățit. Din cauză că luntrea este foarte ușoară, ea poate să poarte cu mult mai mare povară ca luntrea de metal și de lemn.

* (Antaiul drum de fer în China). În fine guvernul chinez s'a otărit, după cum anunță ziarul „North China Herald”, să permită construirea unei căi ferate în imperiul său, ear concesiunea în această privință s'a dat unui nepot al împăratului Kuany-Su, principele Șun. Această linie ferată va merge dela Peking în districtele de vest, unde se află cărbuni de piatră și astfel va procura capitalei, care se află într'un loc păduros un alt element spre a se pute încălzi.

* (Bibliografie). Poeziile lui Eminescu nenorocitului poet, vor apărea cât de curând într'un volum, care deja s'a și pus sub tipar. Sperăm că scirea aceasta va face o deosebită plăcere tutu-

ror iubitorilor de literatură rom. căci regretatul poet Eminescu este unul dintre cei mai de frunte poeți căți a avut națiunea română până acum.

Esprim prin aceasta cea mai cordială mulțumită tuturor binevoitorilor, cari au participat la înmormântarea preaiubitului meu soț.

Sibiu, 3/15 Decembrie 1883.

Marie Borcia.

Loterie.

Sâmbătă 15 Decembrie 1883.

Viena:	38	23	75	52	5
Timișoara:	78	56	54	58	57

Bursa de Viena și Pesta.

Din 15 Decembrie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.45	120.30
Renta de aur ung. de 4%	87.75	87.65
Renta ung. de hârtie	85.25	85.25
Renta de aur austriacă	98.60	98.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	138.75	138.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. I	91.50	91.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	113.25	113.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	838.—	835.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	282.—	282.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	282.90	282.10
Acțiuni de credit austr.	293.—	293.10
Oblig. uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	97.—	97.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	99.50	99.75
Obligațiuni urbariale temeșane de	99.50	99.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	95.50	99.50
Obligațiuni urb. transilvane	99.75	99.75
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	100.25	100.—
Obligațiuni ung. de răscumpărarea țecimei de vin	97.—	97.—
Obligațiuni ung. de răscumpărarea pământului	400.—	400.—
Sorți de stat dela 1860	134.70	134.—
Sorți ungurești cu premii	113.75	114.50
Sorți de regularea Tisei	110.50	110.50
Datorie de credit austr.	282.—	282.—
Datorie de stat austriacă în argint	79.75	79.20
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.15	79.20
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.80
Argint	—	—
Gabin	5.72	5.71
Napoleon	9.60 1/2	9.58
London (pe polița de trei luni)	121.—	121.—

Nr. 419 [625] 1—1

Anunțiu.

Prin care în sensul §. 124. din regulamentul pentru procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce la cunoștință publică, că în procesul divorțial al Anei Ioan Darie din Moeciul inferior, protopresbiteratul Branului contra bărbatului ei Ioan George Moroiu tot din Moeciul inferior, Preaveneratul Consistoriu archidieceșan prin sentința sa din 22 Novembre, 1883 Nr. 2581 B. a decis desființarea căsătoriei din motivul pribegirii inctului.

Brașov, 3 Decembrie 1883.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Branului.

Nr. 527 [626] 1—1

Anunțiu.

Prin care conform § 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cauze matrimoniale se face de comun cunoscut, că în procesul divorțial al lui George Crăciun din Hălchiu, protopresbiteratul Brașovului I. contra soției sale Reveca Pascu

Tătuș tot din Hălchiu, Preaveneratul Consistoriu archidieceșan prin sentința sa din 22 Noemvrie 1883 Nr. 1207 B. a decis desființarea căsătoriei din motivul pribegirii inctei.

Brașov. 3 Decembrie 1883.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului I. al Brașovului.

OLEIU PENTRU AUȚ

m'a curat radical de învechita mea asurzială, care o am căpătat la asediul Sevastopolului. Astăzi, mulțumită acestui remediu, mi-am redobândit perfect, ca prin minune auțul, motiv, ce mă îndeamnă să Vă mulțumesc publice și să recomand ori cui suferă de asurzială, acest remediu neprețuit.

Principele Jan de Hiestov.

Crovnno. [611] 3

Acest **oleiu pentru auț**, împreună cu arătarea modului de întrebuițare se poate căpăta cu prețul 2 fl. 40 cr. la Iulius Graetz, Viena, Sechshaus, Hauptstrasse 47.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recușite bisericesci

de rit catolic și grec. [555] 10—30

în Budapesta, strada Vașului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebnica, cădelnițe, pacifical, candelă de altar, policandre pentru biserici, rîpide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comande se efectuează prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Cancelaria NEGRUTIU în Gherla

deschide abonament pe anul 1884 la următoarele ziare, cari apar în propria redacțiune și edițiune:

AMICUL FAMILIEI.

Ziarul beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni.

Va eși regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numeri câte de 2—3 coale; și va publica: *novele, poezii, romanuri, aventuri picante, impresii de călătorie, studii sociali, — articli științifici* mai ales din sfera economiei și a igienei de casă, — *sciri din lumea mare* — cu preferință acelea, cari interesează mai de aproape societatea românească, — *principii de viață și notițe de petrecere*. **Fie-care număr va fi bogat și frumos ilustrat.** — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg va fi numai 4 fl., pre 1/3 an 2 fl., pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — Pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

PREOTUL ROMÂN.

Ziar bisericesc, scolastic și literar.

Va eși regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei luni, în numeri câte de 1 1/2—2 1/4 coale și va publica: *articlii din sfera tuturor științelor teologice* — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — *predice* pre duminică, sâmbători și diferite ocațiuni, mai ales pentru ocațiuni funebrale, precum și *schifă de predici*, și ori ce amenunțe aplicabili în predici, *catechese* și alte *învățături pentru popor*, — *tractate pedagogice, didactice, — studii și recenziuni literare*, — *sciri* din sfera bisericăscă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg va fi 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 an 1 fl. — pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postale

CĂRȚILE SĂTEANULUI ROMÂN.

Pentru toate trebuințele poporului român.

Va eși în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/2 coală; — și va publica: *novele populare, istorioare, fabule, poezii, și anecdote, proverbi și alte amănunțe de învățătură și petrecere*, — *cunoștințe de economie, industrie, igienă ș. a.*, — *sciri din lumea mare* mai ales acelea, cari mai de aproape ating pre poporul nostru. — Prețul de prenumerațiune pre un an întreg, va fi numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plățibili în timbre postale.

Toate aceste trei ziare de odată abonate costau pre anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei.

Aceia, cari vor abona toate trei ziarele sau baremi 2 din ele, vor primi gratis patru portrete frumoase până cel mult în 1 Maiu 1884; la din contră vor avea dreptul de a-și pretinde să li se răsplătească prețul de abonament deja solvit. — Afară de aceea abonanții ziaelor noastre își pot procura cu prețul de jumătate toate scrierile apărute în edițiunea ori proprietatea noastră.

— Numeri de probă se trimit gratis ori cui. —

Colectanții primesc în semn de gratificațiune tot al cincilea exemplariu în natură ori în bani.

A se adresa la: Cancelaria Negrutiu în Gherla — Szamos-ujvár — unde se mai află de vânzare:

Nu me uita. Versuri pentru ocațiuni funebrale — urmate de iertăciuni, epitaflia ș. a. Prețul 50 cr.

Poesii de V. R. Buticescu. Prețul redus (din 1 fl. 20 cr.) la 60 cr. Istoria pentru începutul Românilor în Dacia scrisă de Petru Maior. Edițiunea a treia întocmită prin societatea universitară „Petru Maior” din Budapesta. Numai câteva exemplare. Prețul 2 fl.

Poesii de T. V. Pacatianu. Prețul 1 fl., — edițiune de lux 2 fl.

Calendarie pre anul 1884. Amicul poporului — cu 50 cr.

Noul Calendar de casă cu 30 cr. și alte, mulțime de opuri.

[620] 4—5